

שמים במהרה בימינו" ואיך יבוא המשיח ע"י מצוות הצדקה שישראל נותנים ולכן נסמכו הפס' הנ"ל לרמוז כי ע"י מצוות

הצדקה נזכה לביאת גואל צדק בב"א שאז ישראל ימשלו באומות והיה ה' למלך על כל הארץ

משנת הצדיק – הרה"ק המקובל חכם יהודה פתיה זצוק"ל זי"ע – כ"ז מנחם אב

רבי יהודה פתיה נולד לאביו המקובל חכם משה ישועה פתיה, ביום ב' בשבט בשנת תרי"ט (1859) בעיר בגדאד שבעירק. בילדותו, למד ב'מדרש בית תלמוד תורה', ובהמשך למד בישיבת 'מדרש בית זילכה'. רוב תורתו למד ממורו חכם יוסף בלבו. בשנת תרל"ו (1876). בהיותו בן שבע עשרה, התבקש ע"י ראש הישיבה חכם עבדאללה סומך לעבור לפני התיבה. אחד הנוכחים טען שאין למנות שליח ציבור צעיר, שלא נתמלא זקנו. חכם עבדאללה סומך קם ממקומו, וסמך את ידיו על חכם יהודה פתיה כרב ומורה הוראה. מקטנותו, מלאו ליבו ללמוד קבלה. אביו המקובל חכם משה ישועה פתיה לימדו על פה את ספר הזוהר וכתבי האר"י. בשנת תרמ"ד (1884), בהיותו בן עשרים וחמש, חכם יהודה פתיה כתב את חיבורו הראשון בתורת הנסתר "יין הרקח". חכם יהודה פתיה נודע כבקי בשמות ובלחשים, כתב קמיעות וריפא חולים, בנסתר ובנגלה. חכם יהודה פתיה נהג להתפלל בבית הכנסת "צחק חיים", ובהמשך שימש גם כראש ישיבת 'מדרש בית זליכה', שם, בשנת תרפ"ה, הרחיב את תחומי הלימוד בישיבה, החל ללמד קבוצת חכמים נבחרת מתוך בית המדרש את ספר הקבלה 'עץ החיים'. במהלך חייו עלה שלוש פעמים לארץ ישראל, בשנת תרצ"ד (1933) עלה בשלישית לארץ ישראל, והתיישב בירושלים עד יומו האחרון.

בשנת תרצ"ז חכם יהודה פתיה חלה ואושפז בבית החולים שערי צדק. תלמידו המקובל חכם סלמאן מוצפי התפלל לשלומו בציון קברה של רחל אימנו, והעניק לו חמש שנים מחייו.

חכם יהודה פתיה, נלקח לבית עולמו ביום כ"ז באב תש"ב (1942) ונטמן בנקודה הגבוהה ביותר בחלקה הבהלית בבית הקברות בהר הזיתים. חכם יהודה פתיה חיבר ספרים רבים, חלקם עדיין בכתבי יד וחלקם נדפסו. בין ספריו: 'מנחת יהודה' – פירושים על התנ"ך, תלמוד, ספרי קבלה, שיחות עם דיבוקים וסדר הוצאת דיבוק; 'בית לחם יהודה' – פירוש על עץ חיים; "יין הרקח" – פירוש על הזוהר – אידרא רבא ואידרא זוטא; 'עטרת רחל' דרושים על פרקי אבות; 'כתר צדיק' – על התורה, 'אסירי התקוה' – תפילות ובקשות; 'חדשי דוד' – בקשות ותפילות שונות. וכך כתב בספרו מנחת יהודה "אורך ימים בימינה, ובשמאלה עושר וכבוד" – ואם בן יש לתמוה על חכמי דורנו שעוסקים בתורה והם אינם חיים יותר משאר בני האדם הפשוטים. וגם אין להם עושר וכבוד. ולא עוד אלא שזה בהיפך, כי הם עניים ואביזנים, וקומץ ההספק אינו מספיק אפילו לשליש ולרביע, ובעודה בכפו יבלענה 'וכל תורה שאין עמה מלאכה סופה בטלה וגוררת עון' – שיש להבין, שמה צורך למלאכה שהרי אמרת: 'בשמאלה עושר וכבוד' – והוא מתפרנס בנחת ולא בצער. והתירוץ לזה הוא פשוט, והוא כי מה שאמרו רז"ל: 'בשמאלה עושר וכבוד', זהו שעוסק במלאכה עם עסק בתורה, ואז יברכהו ה' בעושר וכבוד. כמו שאמרו רז"ל על פסוק 'וברכך ה' אלוקיך' – יכול ישב בטל תלמוד לומר: 'בכל מעשה ידיך אשר תעשה' – ולכן כל תורה שאין עמה מלאכה סופה בטלה. ולפי שבעונותינו הרבים, רוב התלמידי חכמים שבומנינו אינם עוסקים במלאכה, רק לוקחים הספקה מקופת הקהל, לכן אין מוצאת הברכה מקום לחול בדבר המנוי."

וכן כתב שיש לעשות סעודה ביום הנחת התפילין לילד הבר מצווה "טוב עין הוא יבורך כי נתן מלחמו לדל" – הנה בזמן החתונה נוהגים לעשות משתה ושמחה שבעת ימים. וביום המילה אף על פי שאין עושים שבעה ימים, מכל מקום עושים יום אחד אבל בחינוך התפילין לא נהגו לעשות כי אם מקצת אנשים מיעוטא דמיעוטא. ונודע כי בתפילין רמוז שם שדי, שהוא צורת השי"ן שבתפילין, וקשר הדל"ת שבעוקף, וקשר היו"ד שבתפילין של יד הדל"ת דשדי הרמוז בתפילין הוא עני, ודל כשמו כן הוא, כי הוא רחוק מאצל הפרשיות של התפילין וגם בני אדם אינם נוהגים לעשות סעודות כנגדו – סעודת מצוות תפילין. ולכן כל אדם העושה סעודה לבנו בחינוך התפילין הרי זה נקרא טוב עין יותר משאר בני אדם. וזה שאמר 'טוב עין הוא יבורך', פירוש – ראוי שיבורך. והטעם – 'כי נתן מלחמו לדל'. דל דייקא, רצה לומר, שעושה סעודה גם לדל"ת."

דובב שפתי ישנים – ליקוטים מספרים שפחות מוכרים

חשבה לטובה – הרה"ק חנוך העניך הכהן לוי"ן ב"ר פנחס זצוק"ל זי"ע

"רְאֵה אֲנֹכִי נֹתֵן לְפָנֶיךָ הַיּוֹם בְּרָכָה וְקַלְלָהּ" (י"א, כ"ו)

ואמר היום היא שבת וכתוב וינפש וי אבדה נפש ואמר בשם הרבי מלובלין ז"ל כשבא שבת קודש הנפש אבדה הוי שהרגישה כל השבוע והוא אמר עכ"פ כשבא שבת קודש צריך כ"א ליישב את עצמו מה עשה כל השבוע ויצעק על נפשו וי אבדה הנפש וזה ראה וגו' היום השבת קודש אם היה עובד ד' את הברכה אשר תשמעון אז הנפש אבדה הוי בשבת קודש ואם ח"ו לא תשמעו עכ"פ ירגיש ויאמר וי אבדה נפש

א"י כי יש שני היום, הרשעים אומרים אכול ושתו כי מחר נמות והצדיקים אומרים נעשה היום כי מחר נמות ובמה אבוא וזה היום ברכה וקללה מזמירות השבת אוהבי ד' המחכים בבנין אריאל ביום השבת שישו ושמחו כמקבלי מתן נחליאל, וצריך להבין מאי שייכות יש ציפוי לבנין בית המקדש שיהיו קבלת שבת כמתן תורה אמנם העניין הוא כך דידוע דבעוון שנאת חנם נחרב בית המקדש וכל עיקר שנאת חנם שיוכל האדם לטעות אחריו הוא רק כשמחשיב האדם עצמו שהוא ראוי להיות נחשב מצד איזה מעלה ועניין שבעולם ומש"ה מקפיד על חבירו שאינו עושה לו כרצונו משא"כ כשמכיר האדם חסרונו כי אין לו שום חשיבות ומעלה כאשר הוא אדם ומה שיש לו אינו שלו כי אפילו כשמגיע לאיזה עבדות ומשיג מדרגה גבוהה הלא כל זה הוא מתנת חנם מהבורא ית"ש וגם כשהאדם מבין כי אין ביכולת לשום איש להרע לחבירו זולת הנגור עליו מן השמים א"כ ממילא הוטר ממנו כל שום מיני הקפדות על חבירו ואין מציאות שיהי' שנאת חנם ביניהם והמחכים לבנין אריאל עיקר השתוקקות

סגולה לפרנסה – מסירות נפש לכל דבר שבקדושה

"אִישׁ פְּמֹתֵנָת יָדוֹ כְּבִרְכַת ה' אֱלֹקֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן לָךְ" (ט"ז, י"ז)

פעמים אנו מוצאים אנשים שאומרים אם הקב"ה יפנה לי זמן אני אלמד תורה, אם הקב"ה ייתן לי הרבה כסף אני אתן הרבה צדקה ויש לדעת כי פעמים הקב"ה חפץ כי האדם הוא זה שיעשה את הצעד הראשון במסירות נפש ואז הקב"ה יעזור לו להמשיך הלאה, כגון, אם האדם עסוק וטרוד בכל זאת ישתדל בכל כוחו לפנות לו כמה זמן לשבת וללמוד, אדם שאין לו הרבה כסף ייתן צדקה במסירות אמיתית עד כמה שידו מגעת ואז כאשר הקב"ה רואה את השתדלותו של האדם הוא עוזר לו להגביר את מעשיו הטובים.

ודבר זה נלמד מהפס' הנ"ל שכן היה צריך להיות כתוב בברכת ה' אשר נתן לך לפני נתינת מתנת ידו של האדם אלא מכאן משמע שלפי כמות מתנת ידו של האדם כך תהיה הברכה שהקב"ה ייתן לו

וכך בכל דבר ועניין הברכה באה לאדם לפי רמת וכמות המסירות נפש שהאדם השקיע קודם הברכה על כן יתאמץ האדם ללמוד תורה ולקיים תורה ומצוות גם כשקשה וסוף הקב"ה יעזורו כמו שכתוב הבא להטהר מסייעין בידו